

βρωμιά ἡ, σύνηθ. βρουμιά βόρ. ιδιώμ. βρωμία Α.πουλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρωμα (ἡ) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά κατὰ τὸ ἀντίθετον μυρωδιά.

Α) Κυριολ. **1)** Βρωμα **Α 1**, ὁ ιδ., πολλαχ.: Ἀποκάπτον ἔρχεται βρωμιά. Τὸ ψάρι ἀναδίδει βρωμιά. **2)** Ἀκαθαρσία, ρυπαρότης σύνηθ.: Σιχαίνομαι τοῖς βρωμῖές του. Ἡ βρωμιά του δὲ λέγεται!

Β) Μεταφ. **1)** Ἀνήθικος πράξις σύνηθ.: Ὅλο καὶ βρωμῖες κάνει. **2)** Μετων. γυνὴ αἰσχρά, κακοήθης Κρήτ.: Ἀσμ.

Μωρὴ βρωμιά, μωρὴ σκυλλιά, μωρὴ μαγαρισμένη, ὑποῦχες δώδεκ' ἀδερφούς με τὰ σπαθιά ζωσμένοι.

βρωμιάρικος ἐπίθ. πολλαχ. βρουμιάρ'κους πολλαχ. βόρ. ιδιώμ.

Ἐκ τοῦ βρωμιάρικο οὐδ. τοῦ ἐπιθ. βρωμιάρις καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικος.

Βρωμιάρις **1**, ὁ ιδ.

βρωμιάρις ἐπίθ. κοιν. βρωμνιάρις Πάρ. βρωμάρης Πόντ. (Κερασ.) βρωμάρης Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) βρουμάρ'ς βόρ. ιδιώμ. Θηλ. βρωμάρια κοιν. βρωμάρια Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) βρωμάραινα Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) βρωμιαρὲ Δ.Κρήτ. βρωμιαροῦ Κρήτ. Οὐδ. βρωμάριν Πόντ. (Κερασ.) βρωμάρ' Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) βρωμάρ'κον Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) βρωμάρικο κοιν.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. βρωμιάρις, οὐ καὶ θηλ. βρωμιαρέα παρὰ Προδρ. 3, 99 καὶ 205 (ἐκδ. Hesselring - Pernot), ἐξ οὗ ὁ θηλυκὸς τύπ. βρωμιαρέ.

1) Ἀκάθαρτος, ρυπαρὸς, λερωμένος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.): Βρωμιαροῦ ἔναι καὶ σιχαίνομαι νὰ φάω πράμα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Κρήτ. || Γνωμ. Ὁ βρωμιάρις εἶναι σὰν τὸ γουρούνι μέσ' τὸ λάκκο Αἰγίν. Συνών. ἀκάθαρτος **Α 1**, ἀσουμπαλιάρης **1**, ἀσούμπαλος **1**, ἀτσαλιάρης **1**, ἀτσαλος **4**, ἀτσιγγάνικος **2**, Ἀτσιγγανός **3**, βρωμέας, βρωμιάρικος, βρώμικος **1**, βρώμικος **1**, βρωμούσης, βρωμύλος. **β)** Δυσώδης Πελοπν. (Μανιάκ.): Βρύσι βρωμιάρα (ἐκ παραμυθ.) **2)** Μεταφ. ἀνήθικος, ἀχρεῖος, φαῦλος κοιν.: Τίμιος αὐτὸς συντροφεύει μ' ἓνα βρωμιάρι. Συνών. βρώμικος **2**.

Πβ. βρωμερός, βρωμος.

βρωμιασμένος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. ρ. βρωμιάζω.

Ὁ ἀναδίδων κακὴν ὁσμὴν ἐξ ἀποσυνθέσεως, δύσσομος, ὅζων: Βρωμιασμένο ἀβγὸ - κρέας - ψάρι κττ.

βρωμίζω, ιδ. βρωμῶ.

βρώμικος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) βρώμικος Θράκ. (Σαρεκκλ.) βρώμ'κους βόρ. ιδιώμ. βώμ'κους Σαμοθρ. Θηλ. βρώμ'σσα Θράκ. (Μαρών.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρωμα (ἡ) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικος.

1) Ὁ ἀναδίδων κακὴν ὁσμὴν, δυσώδης κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Βρώμικος μπακαλιάρης. Βρώμικη μαρίδα - σαρδέλλα κττ. Βρώμικο κρέας - ψάρι κττ. || Φρ. Τὰ μυρωίστηκε τὰ βρώμικα (μεταφ. ἐννόησε τὰ κακὰ πράγματα) κοιν. **β)** Ἀκάθαρτος, ρυπαρὸς κοιν.: Βρώμικος ἄνθρωπος. Βρώμικη γειτονιά - γυναῖκα κττ. Βρώμικο δωμάτιο - σπῖτι κττ. Βρώμικο γάλα - νερό κττ. || Φρ. Βρώμικη δουλειά (ἐργασία ρυπαρά, ἐργασία καθ' ἣν ὁ ἐργαζόμενος λερώνεται). Συνών. ιδ. ἐν λ. βρωμιάρις **1**. **2)** Μεταφ. κα-

κός, πρόστυχος κοιν.: Βρώμικη δουλειά. Βρώμικα πράματα. || Φρ. Τὰ νοιώθω τὰ βρώμικα (ἐννοῶ τοὺς δολίους σκοποὺς τινος).

βρωμίλα ἡ, Νάξ. (Φιλότ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρωμα (ἡ) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίλα.

Ἡ δυσσομία τοῦ τράγου κατὰ τὸν χρόνον τοῦ γενετησίου ὄργασμου. Συνών. ἀγγριά, βαρβατιά, βαρβατίλα **1**, βαρβατουλγά, τραγίλα.

βρώμικος ἐπίθ. σύνηθ. βρώμικους βόρ. ιδιώμ. βρώμικος Πάρ. (Λεῦκ.) κ.ά. βρώμικους βόρ. ιδιώμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρωμα (ἡ) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός.

1) Βρώμικος **1**, ὁ ιδ., σύνηθ.: Βρώμικο κρέας - τυρὶ - ψάρι κττ. σύνηθ. || Φρ. Ἔπεσε ἔς τὸ βρώμικο (εἰρων. ἐπὶ τοῦ καρπουμένου ἀσήμαντον καὶ εὐτελὲς εἶδημα) Κεφαλλ. || Παροιμ.

Βρώμια ψάρι, | καλὰ παζάρι

(ἐπὶ πραγμάτων τὰ ὅποια πωλοῦνται εἰς εὐτελὴ τιμὴν ἐξ ἀνάγκης) Θεσσ. Βρωμοῦν τὰ βρώμια καὶ ἄς εἴν' καὶ κουπώμενα (ἴσον καὶ ἂν προσπαθῇ κανεῖς νὰ συγκαλύψῃ πράξεις αἰσχροῦς, θὰ γίνουν γνωσταὶ αὐταί) Ἰόνιοι Νῆσοι.

2) Βρώμικος **2**, ὁ ιδ., σύνηθ.: Φρ. Τὰ κατάλαβε τὰ βρώμια σύνηθ. Ἡννοιοῦσιν τὰ βρώμια Λυκ. (Λιβύσσ.)

βρώμισμα τό, Λεξ. Περίδ. Βυζ. Δημητρ. βρώμισμα Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βρωμίζω, δι' ὁ ιδ. βρωμῶ.

1) Ρύπανσις, λέρωμα ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀποβρότισμα **1**. **2)** Δυσσομία Πόντ. (Κερασ.)—Λεξ. Δημητρ.: Τὸ βρώμισμα τῶν ψαριῶν Λεξ. Δημητρ.

βρωμίτσα ἡ, Πελοπν. (Ἀρχαδ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βρωμα (ἡ) διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσα.

1) Θωπευτικὸς πρὸς νήπιον. **2)** Μετων. ἄνθρωπος δόλιος καὶ φιλοχρήματος.

βρωμο - κοιν.

Θέμα τῆς λ. βρωμα (ἡ).

Δι' αὐτοῦ ὡς πρώτου συνθετικοῦ προσδιοριστικοῦ τοῦ δευτέρου σχηματίζονται σύνθετα ὀνόματα δηλοῦντα. **1)**

Τὸν ἀναδίδοντα δυσάρεστον ὁσμὴν, τὸν δυσώδη, οἶον: βρωμοαφροξυλιά, βρωμοκαρυδιά, βρωμοκλάδι ἢ βρωμοκλάρι, βρωμοκοντισσινάδα, βρωμοκραγιά, βρωμόκρεας, βρωμολάχανο, βρωμολίμνη, βρωμολυγαριά, βρωμόμουρος, βρωμονέρι, βρωμόριζα, βρωμόχορτο κττ. **2)** Τὸν ἀκάθαρτον, ρυπαρόν, βρωμερόν, οἶον: βρωμάσκι, βρωμόγενα (ρυπαρὰ γένεια), βρωμογειτονιά, βρωμόκελλο, βρωμοκόριτσο, βρωμόνερο, βρωμόπαιδο, βρωμόπαννο ἢ βρωμοπάννι, βρωμοπήγαδο, βρωμοπόδαρα, βρωμοσκεπάσμα, βρωμοσκολεῖο, βρωμόσκυλλο, βρωμοσόκακο, βρωμόσπιτο, βρωμότοπος, βρωμόχερα, βρωμοχωριάτης κττ. **3)** Τὸν μικρὸς ἀξίας, εὐτελὴ, πρόστυχον, οἶον: βρωμοάλογο, βρωμόκερο, βρωμόκρασο, βρωμόξιδο, βρωμοοικογένεια, βρωμόπουλλο, βρωμότυρο, βρωμόφαγο, βρωμοφούστανο, βρωμόψαρο, βρωμόψωμο κττ. **4)** Τὸν ἄθλιον, ἐλεεινόν, οἶον: βρωμαράπης, βρωμαραπόπουλλο, βρωμαρβανίτης, βρωμοβούργαρος, βρωμογαλατῆς, βρωμογειτόνας, βρωμογειτονιά, βρωμογερμανός, βρωμοζωή, βρωμοῖταλός, βρωμόκληρα, βρωμότουρκος, βρωμόφραγκος κττ. **β)** Μεταφ. τὸν ἀνήθικον, αἰσχρόν, φαῦλον, οἶον: βρωμάνθρωπος, βρωμόγερος, βρωμό-

γλωσσα, βρωμόγραια, βρωμογυναίκα ή βρωμογύναικο, βρωμοδουλειά, βρωμοκόριτσο, βρωμόλογο, βρωμόπαιδο, βρωμοτράγουδο κττ. Συνών. παλαιο - 5) Τὸν δυσάρεστον, ὀχληρόν, ὄλον: βρωμοαέρας, βρωμόκαιρος, βρωμοκαλόκαιρος, βρωμοβορσάς, βρωμόκρυνο, βρωμονοττάς κττ. 6) Δείνωσιν τῆς σημασίας τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ, ὄλον: βρωμόξυλο (δυνατὸ ξύλο, ἰσχυρὸς δαρμὸς) κοιν. βρωμόκουτος (πολὺ κουτὸς) Κύπρ. βρωμόκουτσος (πολὺ κουτὸς) αὐτόθι. βρωμότελ-λος (πολὺ μαρὸς) αὐτόθι. κττ.

βρωμοάλογο, ἰδ. βρωμο - 3.

βρωμοαφροξυλῆς, ἰδ. βρωμο - 1.

βρωμόβαρκα, ἰδ. βρωμο - 3

βρωμοβασιλικὸς ὁ, ἄγν. τόπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ βασιλικός.

Ὁ ἄγιος βασιλικός.

βρωμοβάτραχος, ἰδ. βρωμο - 3.

βρωμοβιολέττα, ἰδ. βρωμο - 1.

βρωμοβοτάνι τό, (Ἑστία 12, 523).

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ βοτάνι.

Χόρτον εὐτελές: Ἄσμ.

Σωπάτε, βρωμολούλουδα κ' ἐσεῖς βρωμοβοτάνια.

βρωμοβότανο τό, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ βότανο. Ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 220.

Τὸ φυτὸν στρύχνος ὁ μέλας (*solanum nigrum*) τῆς τάξεως τῶν στρυχνοειδῶν (*solanaceae*). Συνών. ἀγριο-ντομάτα, ἀγριοντοματῆς, ἀμπελουρίδα 2, βρωμοῦσα, βρωμόχορτο, μαυρόχορτο. [* *]

βρωμοβύζα ἐπίθ. θηλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ βυζί.

Ἡ ἔχουσα ρυπαρὰ τὰ στήθη ἐκ τοῦ γάλακτος ποῦ θηλάζει, ἐπὶ γυναικὸς ὑβριστικῶς.

βρωμοβυζάκι τό, ἁμάρτ. βρωμοζάκι Κέρκ. Κεφαλλ. — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Δημητρ. βρωμουνσάκι ΠΓεννάδ. 1035.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ βυζάκι. Οἱ ἄνευ τοῦ βυ τύποι καθ' ἀπλολογίαν. Τὸ βρωμουνσάκι ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ βρωμοῦσα, ὁ ἰδ.

1) Τὸ φυτὸν χοιράδιον τὸ ξενικὸν (*scrofularia peregrina*) τῆς τάξεως τῶν γρομφαδιωδῶν (*scrofulariaceae*), ἢ γαλίονις τοῦ Διοσκορίδου ΠΓεννάδ. 1035. Συνών. βρωμόμουρος, βρωμόχορτο. 2) Τὸ φυτὸν πράσιον τὸ κοινὸν (*maugubium vulgare*) τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (*labiatae*) Κέρκ. Κεφαλλ. — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Δημητρ. 3) Ὑπὸ τὸν τύπ. βρωμοζάκι τοῦ βουνοῦ, τὸ φυτὸν χοιράδιον τὸ ἑτερόφυλλον (*scrofularia heterophylla*) Κέρκ. — Λεξ. Δημητρ.

βρωμογαλατᾶς, ἰδ. βρωμο - 2 καὶ 4.

βρωμόγαττος ὁ, κοιν. βρωμόκατ-τος Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ γάττος.

Ἀκάθαρτος, ρυπαρὸς γάττος ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Βρὲ κάτ-τε, βρὲ βρωμόκατ-τε, βρὲ γαῖμα βρωμισμένον, ποῦ κάθεται μέσ' ἔς τοῖς γωνιῇς σὰν τὸν ἀγιασμένον Κύπρ.

βρωμογειτονιά, ἰδ. βρωμο - 2 καὶ 4 β.

βρωμόγενα, ἰδ. βρωμο - 2.

βρωμόγερω, ἰδ. βρωμο - 2, 4 καὶ 4 β.

βρωμογῆ, ἰδ. βρωμο - 3.

βρωμόγλωσσα ἡ, σύνηθ. βρωμόγλουσσα βόρ. ἰδιώμ. Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ γλωσσα.

1) Γλῶσσα ἐκφέρουσα λόγους αἰσχροῦς, συκοφαντικούς κττ.: Ἐχει αὐτὴ μὲν βρωμόγλωσσα ποῦ νὰ φυλάγεται. Πρόσεχε μὴ πέσης ἔς τὴ βρωμόγλωσσά του. Συνών. ἀρσιζικόγλωσσα. 2) Μετῶν. ἄνθρωπος ἔχων αἰσχροὰν γλῶσσαν, ἄνθρωπος αἰσχρολόγος, βρωμόλογος, συκοφάντης κττ.: Εἶναι μὲν βρωμόγλωσσα αὐτὸς ποῦ ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ! Ἐμπλεξα μὲ μὲν βρωμόγλωσσα. Συνών. ἀρσιζικόγλωσσος.

βρωμογλωσσῖα ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. βρωμόγλωσσος.

Αἰσχρολογία, κακολογία, συκοφαντία. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀτσαλοκουβέντα.

βρωμόγλωσσος ἐπίθ. σύνηθ. βρωμόγλουσσος βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ γλωσσα.

Αἰσχρολόγος, κακολόγος. Συνών. ἀρσιζικόγλωσσος, ἀτσαλιάρης, ἀχρειάνης 1 (ἐνθα πολλὰ ἄλλα συνών.), ἔτι δὲ βρωμολόγος, βρωμοσαλιάρης, βρωμόστομος.

βρωμογυναίκα ἡ, σύνηθ. βρωμονοῦναῖκα βόρ. ἰδιώμ. βρωμογύναικο τό, σύνηθ. βρωμονογύνικον βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ γυναῖκα.

1) Γυναίκα ἀκάθαρτος, ρυπαρά. 2) Μεταφ. ἀνήθικος, ἀναίσχυντος, αἰσχροὶ γυναῖκα. Συνών. ἀλογοφάγισσα 2 β.

βρωμόδεντρο τό, Ἀθῆν. κ. ἄ. βρωμόδεδρο Κύθηρ. κ. ἄ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ δέντρο.

Τὸ φυτὸν ἀζώγυρος, ὁ ἰδ.

βρωμόδοντο τό, ἁμάρτ. βρωμόδουντον Μακεδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ δόντι.

Ἀσθένεια τοῦ στόματος τῶν ἀλόγων.

βρωμοδουλειά ἡ, σύνηθ. βρωμοδουλεία Πόντ. (Κερασ.) βρωμονοδ'λειά βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βρωμα (ή) καὶ δουλειά.

Α) Κυριολ. 1) Ἐργασία ρυπαίνουσα, καθιστῶσα ἀκάθαρτον καὶ ρυπαρὸν τὸν ἐργαζόμενον σύνηθ.: Ὁποῖος βρίσκεται ἡ ἔχει βρωμοδουλειὰ δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι καθαρὸς. 2) Ἐργασία ἀμελῆς καὶ ἀτελῆς, τῆς ὁποίας τὸ προϊόν εἶναι κακότεχνον καὶ ἀκομψον σύνηθ.: Τὸν πιάνεις κι αὐτὸν γὰρ τεχνίτη; δὲ βλέπεις τί βρωμοδουλειὰ κάνει; 3) Ἐργον δυσχερὲς καὶ ἄχαρι Πόντ. (Κερασ.)

Β) Μεταφ. 1) Πρᾶξις ἠθικῶς ἐπιλήψιμος, αἰσχροὶ, κακοήθης σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Κάποια βρωμοδουλειὰ εἶναι ἔς τὴ μέση. Κάτι βρωμοδουλειὰ τρέχει ἐδῶ. Ἀνακατεύεται σὲ βρωμοδουλειές. Τὴν ἔχει κάνει τὴ βρωμοδουλειὰ, γι' αὐτὸ ντρέπεται νὰ ἔρθῃ. Συνών. ἀσκημὰ 2, ἀσκημοδουλειὰ, ἀσκημότη 2, βρωμος 1 β. 2) Ὑπόθεσις περίπλοκος, ὀχληρὰ καὶ κακὴ σύνηθ.: Φρ. Ἐπαθα μὲν βρωμοδουλειὰ. Τοῦ κατάφερε - τοῦ σκάρωσε μὲν βρωμοδουλειὰ (τὸν περιέπλεξεν εἰς ὑπόθεσιν κακὴν).